

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історії, археології, інформаційної
та архівної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ПОЛІТОЛОГІЯ
Викладач (-і)	Зоя СТЕЖКО, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи
Контактний тел.	+38(050)9394358
E-mail:	zoiastez@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Загальна кількість кредитів – 3, годин – 90. Форма контролю: залік. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіка, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні.

1. Мета і завдання дисципліни

Мета курсу – вивчення політології як навчальної дисципліни, її теоретичного та прикладного компонентів. Зокрема, націленість на всебічний і детальний аналіз особливостей застосування політологічних теоретичних знань на практиці у різних ситуаціях.

Завдання вивчення дисципліни:

- ознайомлення студентів з теорією та методологією політичної науки, аналіз етапів становлення політології як навчальної дисципліни;

- детальний розгляд структури політичної системи суспільства, вивчення основних ознак та функцій держави як головного політичного інституту;
- інтерпретація теоретичних уявлень про політичну владу як єднаний елемент політичної системи, визначення і аналіз поняття політичного режиму, його основних видів та особливостей становлення і розвитку у різних державах;
- ознайомлення студентів з системами рекрутування політичних еліт, постатями політичних лідерів, різними видами політичних партій та партійних систем, виборів і виборчих систем.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні теоретичні підходи до трактування політики, предмет і об'єкт політології, а також різні групи методів, які застосовує політична наука у своїх дослідженнях;
- базові положення та елементи в межах системного аналізу політики;
- ознаки та функції держави як базового інституту політичної системи;
- особливості політичної влади, а також специфіку її реалізації за різних політичних режимів;
- існуючі системи формування елітарних кіл, теорії лідерства;
- роль політичних партій та партійних систем, виборів і виборчих систем у політичному житті;
- специфіку прийняття політичних рішень.

уміти:

- використовувати сучасну методологію аналізу політики, а також визначати, який метод політичних досліджень є найоптимальнішим і найсприятливішим для інтерпретації конкретних політичних явищ чи процесів;
- аналізувати політичні, партійні та виборчі системи сучасних країн;
- орієнтуватися в формах держави, знати основні складові політичного лідерства та існуючі елітарні концепції;
- формувати власну думку щодо особливостей національних та міжнародних політичних процесів, мати уявлення про місце та статус України в сучасному політичному світі.

набути соціальних навичок (soft skills):

- ефективно здійснювати професійну комунікацію;
- взаємодіяти в соціокультурному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/The_provisions_of_company_profile.pdf; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО <http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/vibir.pdf>; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ <http://www.kntu.kr.ua/doc/dobro.pdf>.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія та історія політології.

Тема 1. Предмет, структура і функції політології.

Тема 2. Історичні етапи розвитку політичної науки.

Тема 3. Політична влада.

Тема 4. Політична система суспільства.

Змістовий модуль 2. Прикладні проблеми політології.

Тема 5. Вибори та виборчі системи.

Тема 6. Політична культура суспільства.

Тема 7. Політичні партії та партійно-політичні системи.

5. Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Горлач М.І., Кремень В.Г. Політологія: Наука про політику. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 840 с.
http://www.cul.com.ua/preview/Politologia_Kremen_Gorlach_CD.pdf
2. Герасимчук Т. Ф., Киридон А. М., Троян С.С. Загальна теорія політики: навчальний посібник / МОН України, Рівненський державний гуманітарний університет. – Київ: Кондор, 2017. – 226 с.
https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/31677/1/10_%D0%A2%D1%80%D0%BE%D1%8F%D0%BD_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%8F_%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8.pdf
3. Декларація про державний суверенітет України. - К., 1991.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>
4. Конституція України. - К., 1996.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Морарь М.В. Політологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФОП Однорог Т. В., 2019. – 176 с. <http://www.tsatu.edu.ua/shn/wp-content/uploads/sites/59/morar-m.v.-politohija.navchalnyj-posibnyk.pdf>
6. Погорілий, Дмитро Євгенійович. Політологія. Кредитно-модульний курс : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Д. Є. Погорілий; Київ: Центр учб. літ. ; Фірма "Інкос", 2008. – 429 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001535>
7. Політологія [Текст]: лекційний курс і практикум : навчальний посібник / Т. В. Гончарук, М. І. Гурик, І. С. Дмитрів [et al.]. – Тернопіль : Астон, 2009. – 376 с. http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=399593
8. Політологія: відповіді на питання екзаменаційних білетів: Навчальний посібник / за ред. В.Ф.Цвиха. – К.: Знання, 2012. – 374 с. https://znannia.com.ua/product/politologiya_vidpovidi_na_pitannya_ekzamenaciinih_biletiv_na_vch1_posib16_8st1_40_pr191
9. Політологія: Навчальний посібник / Щедрова Г. П. та ін. - Луганськ: Вид-во СНУІм. В.Даля, 2011. - 304 с.
https://librarysnu.at.ua/s_8_maya_2015/politologija_posibnik_2011.pdf
10. Сакун А. В. Філософія, політологія, соціологія. Практикум для самостійної роботи студентів: навчальний посібник – К.: КНУТД, 2017. – 260 с. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8568/1/20171004_104_0063.pdf
11. Шляхтун П.П. Політологія. Підручник. – К.: «Либідь», 2010. – 480 с. <http://194.44.152.155/elib/local/sk756391.pdf>

Додаткова:

1. Арістотель Політика. Пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. К.: Основи. 2003. – 239 с. <http://litopys.org.ua/aristotle/arist.htm>
2. Бжезінський З. Велика шахівниця. – Львів-Ів.-Франківськ, 2000. – 236 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Bzhezinski_Zbigniev/Velyka_shakhivnytsia.pdf

3. Демократія: Антологія / Упорядковано О.Проценко – К.: Смолоскип, 2005 – 1108с. https://www.studmed./procenko-o-uporyad-demokrat-ya-antolog-ya_8cd02eb9954.html
4. Україна у міжнародних відносинах ХХ століття : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Я. Й. Малика. – Львів: Світ, 2004. – 391 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001398>
5. Стежко З.В. Філософія на цивілізаційному зламі. - Філософія і політологія в контексті сучасної культури – Вип. 3(18). - м. Дніпро, 2017. - С. 52-58. Кат. Б. <https://fip.dp.ua/index.php/FIP/issue/view/25>
6. Ф. Фукуяма. Ідентичність. Потреба в гідності й політика скривдженості. – К.: Наш формат – 2020. – 192 с. <https://nashformat.ua/products/identychnist.-potreba-v-gidnosti-j-polityka-skrivdzhenosti-709373#gallery-3>
7. The Oxford Handbook of the History of Political Philosophy / Klosko, G. – Oxford: Oxford University Press, 2011. – 856 с. – ISBN 9780199238804. — URL: <https://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780199238804.001.0001/oxfordhb-9780199238804>
8. Christman J. Social and Political Philosophy. A contemporary introduction. New York, London: Routledge Taylor & Francis Group, 2017. – DOI <https://doi.org/10.4324/9781315693323> <https://www.taylorfrancis.com/books/9781315693323>
9. Stezhko, Z. Freedom or Arbitrariness: A Social and Philosophic Analysis // Postmodern Openings 12 (2), 2021, pp. 354-366 – (co-authored). Indexed in Clarivate (Web of Science). <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/po/article/view/3640/29454>
10. Z. Stezhko, S. Rimar. Social cognition in the social and cultural focus of the postmodern epoch. - Вісник НАУ. Філософія. Культурологія. Зб. наук. пр. – Том 32, № 2. – Київ, 2020. – С. 56-60. <http://jrnل.nau.edu.ua/index.php/VisnikPK>

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.coe.kiev.ua/index.html>/ Сайт містить загальні відомості про Раду Європи: статут, мету, країни-члени РЄ, країни-кандидати тощо. Набір правових документів. Інформація про становище України в Раді Європи.
2. <http://www.cia.gov> /Портал Центрального розвідувального управління США. Розділ Library/Publications/The World Factbook надає ресурс, який висвітлює всесторонню, в тому числі статистичну, інформацію про більше ніж 250 держав світу. В тому ж розділі, в посиланні World Leaders, – матеріали про голів держав і склади уряду майже всіх країн світу.
3. <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index> /Бібліотека Верховної Ради України.
4. <http://www.ucipr.kiev.ua> /На сайті українського незалежного центру політичних досліджень – електронний журнал «Пріоритети», публікації статей, круглі столи, фокус-групи, конференції, семінари, моніторинги.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.